

Tittel:

Bruk av rollekategorier – et bidrag til mer utforskende og likeverdig deltakelse i matematisk gruppearbeid?

Beskrivelse:

Dette innlegget presenterer forskning knyttet til bruk av rollekategorier i matematikkundervisning. Bakgrunnen for studien er utfordringer med ujevn deltakelse i gruppearbeid, der enkelte elever dominerer matematiske diskusjoner mens andre blir passive. Studien bygger på posisjoneringsteori, som vektlegger hvordan sosiale interaksjoner former elevers rettigheter og plikter innen gruppeprosesser.

I forskningen ble fire spesifikke rollekategorier introdusert for elevene: *Demokratisk leder*, *Skeptiker*, *Nysgjerrig* og *Initiativtaker*. Disse rollene var utformet for å strukturere og balansere elevenes deltakelse under matematisk problemløsning. Data ble samlet inn gjennom videoopptak av gruppeinteraksjoner i åttendeklasser, hvor elevgruppene deltok i problemløsningsaktiviteter med og uten disse definerte rollene.

Analysen viste at bruk av rollekategorier ga økt engasjement og mer balansert deltakelse, spesielt blant elever som tidligere var passive eller marginaliserte. Samtidig avdekket studien at etablerte maktstrukturer ikke ble fullstendig oppløst av rollefordelingen, og at enkelte elever fortsatt beholdt en dominerende posisjon.

Innlegget vil veksle mellom presentasjon av forskningsfunn, eksempler fra datamaterialet og refleksjon rundt hvordan rollekategorier kan bidra til mer likeverdig og inkluderende matematikkundervisning. Det vil også løftes fram både potensial og utfordringer knyttet til bruk av slike roller i klasserommet, med særlig vekt på forholdet mellom rollebruk, makt og elevdeltakelse.